

Posudek na bakalářskou práci:

Michal Beránek: Zaniklá vesnice Žák. K problematice raně novověkých sídelních forem

Práce sestává ze dvou částí, z nichž ta obsáhlejší je tvořena kvalitní dokumentací, obšírným popisem a komplexním vyhodnocením geodeticko-topografického průzkumu zaniklé středověké vesnice, vžitě nazývané Žák. V příslušných kapitolách autor srozumitelně klasifikuje jednotlivé terénní útvary a výstižně charakterizuje prostorovou strukturu usedlostí i vesnice jako celku. Zároveň si všiml rozdílů ve velikosti a stavební podobě statků, které důvodně nahlíží jako odraz sociální stratifikace osedlých (přičemž upozorňuje na analogie z jiných lokalit). Pravidelně uspořádanou parcelaci vesnice srovnává s doklady obdobně vyhlížejících sídlišť středověkého stáří. Důkladně rozebírá i přírodní podmínky (zejm. pedologické a klimatické poměry) v blízkém okolí, tj. území někdejší plužiny. To mu umožnilo pojmenovat pravděpodobné příčiny trvalého zpusnutí sídla. Autor ovšem nezůstal jen u rozboru hmotných pramenů, na základě písemných záznamů přesvědčivě spojuje zkoumanou lokalitu s historicky známou vesnicí Hol. Podstatným způsobem tak upřesnil představu o dějinách lokality, neboť oproti předchozím předpokladům se jeví jako pravděpodobné, že vesnice zanikla už v průběhu pozdního středověku.

Druhá část práce shrnuje dosavadní výsledky historiografického studia sociální struktury a hospodaření venkovanů raného novověku. I v těchto kapitolách autor ukazuje, že je schopen shromáždit relevantní publikace a kriticky s nimi pracovat.

Práce je – co se týče formální podoby i hodnotících pasáží - velice zdařilá. Autor prokazuje, že se dobře orientuje v dosavadní literatuře. Navíc si osvojil aktuální otázky studia památek daného druhu. Bylo by škoda, pokud by první část práce nebyla publikována.

Práci doporučuji k obhajobě.

Mgr. Jan Kypta